

PREZIMOVANJE VELIKEGA ŠKURHA *Numenius arquata*, PRIBE *Vanellus vanellus*
IN LISKE *Fulica atra* NA KOLANSKEM BLATU (OTOK PAG, HRVAŠKA)

**Wintering Eurasian Curlew *Numenius arquata*, Northern Lapwing *Vanellus vanellus*
and Common Coot *Fulica atra* at Kolansko blato (Pag Island, Croatia)**

DAVORIN TOME

Trnovska 8, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: davorin.tome@nib.si

Veliki škurh *Numenius arquata* je na Hrvaškem reden preletnik in prezimovalec. Njegova zimska populacija je ocenjena na 100 - 500 osebkov, ki se zadržujejo pretežno v obalnem pasu. Priba *Vanellus vanellus* velja na Hrvaškem za dokaj pogosto gnezdilko in prezimovalko. Njena zimska populacija je ocenjena na 500 - 1000 osebkov, večina jih zimo prebije v obalnem predelu med Istro in južno Dalmacijo. Liska *Fulica atra* je na Hrvaškem najštevilčnejša od vseh treh obravnavanih vrst, tako v času gnezdenja kot prezimovanja. Zimska populacija naj bi štela od 100.000 - 500.000 osebkov, najdemo pa jo na vseh večjih, nezamrznjenih vodah. (KRALJ 1997, LUKAČ 1998, RUCNER 1998)

Hrvaška obala je ornitološko dokaj dobro raziskana (glej npr. RUCNER 1998), kvantitativnih podatkov o posameznih vrstah pa ni veliko. Z otoka Paga sem zbral nekaj podatkov o velikosti jat velikega škurha, pribe in liske, ki prezimujejo na Kolanskem blatu.

Pag je četrti največji otok v Jadranskem morju. Od kopnega je ločen z ozkim Velebitskim kanalom. Večina otoka je povsem brez rastlinske odeje, nekaj je makije in hrastovih gozdov. V depresijah je rodovitna zemlja, ti predeli so kmetijsko obdelani. Ena izmed takšnih je Kolansko polje, ki leži med Novaljo in Kolanom. Na najnižjem predelu depresije je močvirje, Kolansko blato, ki je bilo leta 1988 razglašeno za ornitološki rezervat. Močvirje se razteza na površini okoli 500 x 200 m. Na severnem delu so odprte vodne površine, ki jih obrašča širok pas trstike, na južnem delu je travnik, ki je pozimi pogosto poplavljen. Blato ima povezavo z morjem, zato je voda rahlo brakična. (npr. IGALFFY 1980)

Od leta 1998 do 2002 sem Kolansko blato med decembrom in februarjem obiskal petkrat. Liske so se zadrževale na odprti vodni površini, če pa jih je kaj vznemirilo, so se poskrile v trstičje - njihovo število na odprti vodi sem po svoji presoji preštel na ± 50 osebkov natančno. Veliki škurhi in pribe so se zadrževale na poplavljenih travnikih. Napaka pri štetju teh vrst po moji oceni ni preseгла 10%.

Na Kolanskem blatu redno prezimuje med 15 in 31 velikih škurhov, do 120 prib in 300-500 liske (tabela 1). Podatki o prezimovanju obravnavanih vrst v tem delu Paga niso novi, je pa število višje od tistega, ki ga za obdobje pred 40 leti opisuje IGALFFY (1980). Različne vrednosti števila liske v posameznih sezonah so lahko posledica nenatančnega opazovanja. Del jate se je vedno zadrževal na robu in tudi v trstičju, kjer je štetje onemogočeno. V rezultatih nekoliko bode v oči tudi sezona 2002/03, ko na Kolanskem blatu ni bilo prib. Dopuščam možnost, da jih v času štetja na travniku ni bilo zaradi ljudi, ki so območje obiskali pred mano.

Tabela 1. Število velikih škurhov *Numenius arquata*, prib *Vanellus vanellus* in liske *Fulica atra* na Kolanskem blatu v zimah 1998 do 2002.

Table 1. Numbers of Eurasian Curlews *Numenius arquata*, Northern Lapwings *Vanellus vanellus* and Common Coots *Fulica atra* at Kolansko blato during the winters of 1998 to 2002.

zima/ winter	datum/ date	<i>Numenius arquata</i>	<i>Vanellus vanellus</i>	<i>Fulica atra</i>
1998/99	1.1.1999	31	100	400
1999/00	31.12.1999	20	50	~500
2000/01	25.2.2001	27	120	~400
2001/02	23.2.2002	15	30	~350
2002/03	29.12.2002	25	0	~300

Povzetek

V letih 1998 do 2002 sem na Kolanskem blatu (otok Pag, Hrvaška) štel prezimujoče velike škurhe *Numenius arquata*, pribe *Vanellus vanellus* in liske *Fulica atra*. Velikih škurhov je bilo med 15 in 31 osebkov, prib med 0 in 120 osebkov ter liske med okoli 300 in 500 osebkov.

D. TOME: Prezimovanje velikega škurha *Numenius arquata*, pribe *Vanellus vanellus* in liske *Fulica atra* na Kolanskem blatu (otok Pag, Hrvatska)

Summary

In the years 1998 - 2002, I counted the wintering Eurasian Curlews *Numenius arquata*, Northern Lapwings *Vanellus vanellus* and Common Coots *Fulica atra* at Kolansko blato (Pag Island, Croatia). There were from 15 to 31 Eurasian Curlews, 0 to 120 Northern Lapwings, and from 300 to 500 Common Coots.

Literatura

- IGALFFY, K. (1980): Prilog poznavanju ptica otoka Paga. - *Larus* 31-32: 55-89.
- KRALJ, J. (1997): Ornitofauna Hrvatske tijekom posljednjih dvjesto godina. - *Larus* 46: 1-112.
- LUKAČ, G. (1998): List of Croatian birds. - *Natura Croatica* 7: 1-160.
- RUCNER, D. (1998): Ptice hrvatske obale Jadrana. - Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb.

Prispelo / Arrived: 3.4.2003

Sprejeto / Accepted: 14.10.2003